

Abstrakt

Monistická organizační struktura české akciové společnosti po rekodifikaci soukromého práva

Tradičně byl jediným možným modelem struktury vnitřních orgánů pro tuzemské akciové společnosti systém dualistický, postavený na striktním rozdělení řídicích a kontrolních funkcí mezi dva odlišné orgány. S účinností od 1. ledna 2014 zakotvil nový zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) alternativu v podobě monistického systému správy i pro národní akciové společnosti. Zákon tak akcionářům umožnil zvolit si mezi oběma možnými systémy ten, který bude lépe vyhovovat potřebám jejich podnikání. To je samo o sobě chválný pokrok. Nicméně nedokonalost, se kterou byla implementace monistického systému do českého práva provedena, vede k celé řadě závažných interpretačních úskalí, která mohou tento model uinit z praktického hlediska nepřijatelným. Nejasná totiž zůstává otázka rozložení působnosti mezi povinně zřízenou správní radou a statutárním editelům.

Hlavním cílem předkládané diplomové práce je snaha vyjasnit hranice působnosti, které zákon svěřuje správní radě a statutárnímu editeli monisticky spravované akciové společnosti. Jelikož ale máme v České republice s tímto modelem správy malé zkušenosti, nahlédl jsem pro inspiraci do zahraniční literatury. Jako referenční východisko jsem si vybral anglické právo obchodních společností, jež je světově známé pro svůj monistický systém správy. To mi pomohlo pochopit některé základní atributy, které se s monistickým systémem tradičně pojí.

V úvodu práce jsem se pokusil zasadit nauku o dobré správě akciových společností (*corporate governance*) do širšího kontextu nauky o obchodních společnostech. Následně jsem stručně popsal specifika anglické úpravy monistického systému s ohledem na správní radu, což mi pomohlo ilustrovat, proč hledám řešení správy monisticky spravované akciové společnosti ve správní radě se široce koncipovanou působností i v rámci zákona o obchodních korporacích.

Ve čtvrté, stejně jako v kapitole se detailně zabývám výše zmíněným problémem nejasných hranic působnosti mezi správní radou a statutárním editelům. V návaznosti na popis role, kterou má správní rada na rozdíl od představenstva a dozorčí rady v tradičním dualistickém systému zastávat, se pokouším zodpovědět otázku o pravé povaze monistického systému v zákoně o obchodních korporacích.

Naneště stí díky značné interpretační šíři, kterou zákonná úprava umožňuje, není v současné době možné dospět k jedinému konečnému řešení předestavěné otázky o pravé povaze monistického systému v české republice. Vzhledem k výše uvedenému by předkládaná diplomová práce měla sloužit především jako příspěvek do právě probíhající diskuze o konceptech soudobé, domácí regulace kapitálových obchodních společností.